



Sámi allaskuvla
Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

Álgoálbmotjournalistihkka

5 oahppočuoggá

Sámi journalistihka bachelorprográmma

1 Oahpu namma

Sámegillii: Álgoálbmotjournalistihkka

Norsk: Urfolksjournalistikk

English: Indigenous Journalism

2 Oppalaš diedut oahpu birra

- Oahppoovttadaga koda: JOU 147
- Viidodat: 5 oahppočuoggá
- Oahpu lágideapmi: Oahppu lágiduvvo oahppobáikkis Sámi allaskuvllas. Interneahtta sáhtta geavahuvvot sihke bagadallamis ja sisabuktimiidda.

3 Oahpu gullevažuohta

Fága lea välljenmuni oassi Sámi journalistihka bacheloroahpus.

4 Sisabeassangáibádusat

Jos leat sajit, de sáhttet olggobeale/ eksterna ohccit ohcat dán ohppui. Ohccit fertejit deavdit Sámi allaskuvlla vuoddoahpuid oppalaš sisaváldingáibádusaid.

Sisabeassanvuoddu sáhtta leat juogo oppalaš lohangelbbolašvuohta (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga) dahje reálagelbbolašvuohta. Sámegiela gáibádusa sáhtta deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđáigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegielloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtta maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

5 Oahpahusgiella

Oahpahusgiella lea davvisámegiella, muhto skandináva gielat ja engelasgiella sáhttet geavahuvvot. Oahpahus eangalsgillii ii dulkojuvvo. Eará gielaide oahpahus dulkojuvvo dárbbu mielde.

6 Sisdoallu

Oahppoovttadat oahpásmahtta studeanttaid álgoálbmotmediaide. Fáddán lea identitehta, giella, servodat ja álgoálbmogiid mitalusat. Dán oahpus fuomášuvvojit maid álgoálbmotmediaid birgejupmi ja eaiggátvuodát. Dás lea maid sáhka etihkkahástalusaid birra smávva ja čadačuovgi servodagas. Álgoálbmotjournalista rolla ja journalisttaid bargodilli lea guovddázis.

Álgoálbmotjournalistihka ja minoritehtamediaid vuodđoprinsihpat galget gokčat álgoálbmogiid demokratiija huksema ja sátnefriiddjavuođa vuoigatvuodaid. Das lea birgejuvumi, bearaš, árbevierut, kultuvra ja giella guovddáš árvvut. Álgoálbmotjournalistihkka hástala maid studeanttaid váldit oasi máilmmiviidosas journalistihkas ja njuovžilit čuovvut máilmmálaš lihastagaid. Álgoálbmogiid rievttit fertejit leat oahppasat studeanttaide.

7 Oahppanjoksosat

Máhttu ja diehtu:

Studeanta

- dovdá álgoálbmotmediaid vuodđoprinsihpaid
- dovdá álgoálbmotmediaid dili
- ipmirda media doaimma ja sátnefriiddjavuođa árvvu álgoálbmot servodagain

Gálggat:

Studeanta

- máhtá mat oasis leat dehálaččat álgoálbmotjournalistihkas
- máhtá guorahallat makkár lea gielladilli álgoálbmotmediain
- máhtá guorahallat álgoálbmotmediaid sorjjasmeahtunvuoda
- máhtá guorahallat mat áššit leat áigeovdilat álgoálbmotjoavkkuide
- máhtá oaidnit mo álgoálbmotjournalistihkka lea váikkuheaddjin servodagas

Oppalaš gelbbolašvuohta:

Studeanta

- dovdá álgoálbmotjournalistihka
- máhtá oaidnit mo stuorra mediat gokčet álgoálbmotáššiid
- hálddaša oaidnit mat erohusaid leat álgoálbmot- ja oarjemáilmmi journalistihkas.
- dovdá välljejuvvon surggiide álgoálbmotjournalistihkas

8 Oahpahan- ja oahppanvuogit

Dán fáttás lea oahpahuš klássalanjas. Oahpus leat seminárat, fágalogaldallamat ja digaštallamat. Das leat bargobajit ja joavkobarggut ja studeanttain leat oktagaslaš bargobihtát. Oahpus fállat bagadallama, árvvoštallama ja čuovvolemiid.

9 Gáibádusat beassat eksámenii

Bargogáibádusaide gullet leat aktiivvalaččat mielde logaldallamiin ja buvttadit jeavddalačča geatnegahtton bargguid. Kurssa dohkkeheami gáibádussan lea unnimusat 80 proseantta oassálastin ja buot bargobihtát galget leat máhcahuvvon ja 80 proseantta dohkkehuvvon. Fágaoahpaheaddji dohkkeha gáibádusaid beassat eksámenii.

10 Eksámen

5-beaivásaš ruovttueksámen mas studeanta čállá esseija mearriduvvon fáttás, eanemusat 8 siiddu, dahje buvttada journalisttalaš buktaga oktan metodaraporttain. Sáhtá maid ráhkadit filmma mii lea eanemus vihtta minuhta guhku, mas lea mielde metodaraporta.

Árvosánit addojit ECTS vuogádaga mielde, mas A lea buoremus árvosátni ja E lea vuolemus ceavzinárvosátni. F árvosátni mearkaša ahte ii leat ceavzán. Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla loahpalaš árvvoštallan- ja eksámennjuolggadusaide.

11 Leago privatisttain vejolaš váldit dán oahpu?

Ii leat.

12 Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodát/geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Oahpu fágalaš kvalitehta mii guoská oahpahussii, oahppoplánaide, lohkanbadjeplánaide ja eksámenii, guorahallojuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádaga mielde.

13 Lohkanmearri

- Chilisa, B. (2012) *Indigenous Research Methodologies*. LONDON: SAGE (40 siiddu)
- Cruikshank, J. (2005) *Do Glaciers Listen? Local knowledge, Colonial Encounters & Social Imagination*. Vancouver and Toronto: UBC Press (50 siiddu)
- Leukumaavaara, J. (2017) *Behind the Scenes, Encounters between Sámi interviews and Finnish Journalists*. Master`s Thesis in Indigenous Journalism, Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla
- Lopes, Camila Emboava. (2017) *Silenced Realities*. Master`s Thesis in Indigenous Journalism, Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla
- Markelin, L.(2003) *Media, Ethnicity and Power: A Comparative Analysis of the Nordic Sámi Media Environment in Relation to State Politics*. (Diss.), University of Bradford, Bradford.
- McCue, D. A journalist`s guide to reporting on indigenous cultures, <http://j-source.ca/article/a-journalists-guide-to-reporting-on-indigenous-cultures/>
- McCue, D. Reporting in Indigenous Communities, guideline and reporter`s checklist <http://riic.ca/>
- McCue, D. (2016) *The Shoe Boy, A Trapline Memoir*. Canada: Nonvella Publishing Inc, 84 siiddu
- Paltto, A. (2017) *The Role of the Mass Media in Conflicts*. Master`s Thesis in Indigenous Journalism, Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla
- Saukko, P. (2003) *Doing Research in Cultural Studies: An Introduction to Classical and New Methodological Approaches*. London: SAGE Publications
- Somby, L.I. (2017) *Mus lea nu ollu muitalit, muhto dus nu unnán áigi gullat mu muitalusaid*. Master`s Thesis in Indigenous Journalism, Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla

Pensumlistu sáhtta rievdat jos bohtet ođđa áigevuodilis girjjit